

Sygn. akt XXIII Ga 1619/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Renata Puchalska
Sędziowie:	SO Monika Skalska (spr.) SO Agnieszka Grzybczak-Stachyra
Protokolant:	Prot. Sąd. Izabela Szczepanek

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K. i K. K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 24 maja 2016 r., sygn. akt XVI GC 2034/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od A. K. i K. K. solidarnie na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. 2 400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Monika Skalska	SSO Renata Puchalska	SSO Agnieszka Grzybczak-Stachyra
--------------------	----------------------	----------------------------------

Sygn. akt XXIII Ga 1619/16

UZASADNIENIE

W dniu 1 kwietnia 2015 r. powodowie K. K. i A. K. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. do majątku wspólnego powodów jako współników spółki cywilnej kwoty 19 089,64 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia

wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, iż dochodzona pozwem kwota stanowi należności wynikłe z błędnie naliczonej energii elektrycznej pomniejszone o kwotę 2 020,21 zł stanowiącą kaucję należnej pozwanej w wyniku rozwiązania umowy najmu łączącej strony.

W dniu 14 maja 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt: XVI GNc 2792/15 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Następnie w dniu 26 maja 2015 r. pozwany złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty i zaskarżając go w całości wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska pozwana spółka wskazała, że zwróciła powodom pieniądze za niesłusznie pobrane opłaty za energię elektryczną w zakresie jakim roszczenie o zwrot tych opłat nie były przedawnione. W odniesieniu do żądanej przez powodów kwoty pozwany podniósł zarzut przedawnienia. Ponadto wskazał, że powodowie nie udowodnili wysokości roszczenia bowiem pozw nie zawiera odpisów faktur które miałyby być korygowane, dowodów na okoliczność jakoby „nadpłaty” w istocie zostały wniesione na dobro pozwanej ani też metody wedle jakiej powodowie obliczyli dochodzona kwotę.

Wyrokiem z dnia 24 maja 2016r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt: XVI GC 2034/15 w pkt I. oddalił powództwo, zaś w pkt II. zasądził od powodów K. K. i A. K. solidarnie na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 2 417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że (...) sp. z o.o. jako wynajmującego oraz K. K. i A. K. prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej jako najemców łączyła umowa najmu jednostki sklepowej o powierzchni 28 m². Jednostka sklepowa znajdowała się w centrum handlowym (...) w P.. Jednostka sklepowa została wydana K. K. i A. K. w dniu 20 października 2005 r.

W związku z korzystaniem przez K. K. i A. K. z jednostki sklepowej obowiązani oni byli do ponoszenia kosztów zużycia energii elektrycznej. Tytułem sprzedaży energii elektrycznej (...) sp. z o.o. wystawił na rzecz K. K. i A. K. faktury VAT za okres od grudnia 2005r. do czerwca 2011r.

Należności z powyższych faktur zostały przez K. K. i A. K. uiszczzone. W 2013 r. nastąpiła wymiana liczników energii elektrycznej. W maju 2014 r. K. K. i A. K. zorientowali się, iż płacą za zużycie prądu wg wskazań licznika przypisanego nie do najmowanej przez nich jednostki sklepowej, lecz według wskazań licznika przypisanego do jednostki sklepowej zajmowanej przez podmiot (...) M..

W związku z błędnym odczytem licznika (...) sp. z o.o. dokonał korekty uprzednio wystawionych na rzecz K. K. i A. K. faktur VAT dokumentujących sprzedaż energii za okres od listopada 2013 r. do marca 2014 r. o kwotę 2 920,32zł netto. O powyższym poinformował K. K. i A. K. pismem z dnia 26 sierpnia 2014 r. wskazując, iż pomyłka w odczycie była spowodowana niewłaściwym podpięciem licznika podczas jego wymiany.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 28 sierpnia 2014 r. K. K. i A. K. wskazali, że błędne odczyty licznika miały miejsce od początku najmu czyli od 20 października 2005 r. podnosząc, iż na podstawie protokołu przekazania lokalu przekazano im lokal pod nazwą (...) (...) zaś w umowie najmu jest on opisany jako lokal (...) (...) i na podstawie licznika przypisanego do (...) (...) mierzono zużycie prądu. W związku z powyższym, wnieśli o analizę faktur od początku najmu i faktur dotyczących In M. oraz o wystawienie faktur korygujących za cały okres błędnie naliczony.

Pismem z dnia 18 listopada 2014 r. K. K. i A. K. wezwali (...) sp. z o.o. do udzielenia odpowiedzi na pismo z dnia 28 sierpnia 2014r.

W piśmie z dnia 26 listopada 2014 r. (...) sp. z o.o. podtrzymał stanowisko w przedmiocie przyczyn błędnego odczytu licznika tj. niewłaściwego podpięcia licznika energii elektrycznej wobec jego wymiany. Jednocześnie poinformował, że o istnieniu nieprawidłowości spółka była świadoma od dnia 28 sierpnia 2014 r.

Pismem z dnia 10 grudnia 2014 r. K. K. i A. K. wezwali (...) sp. z o.o. do zapłaty kwoty 21 032,67 zł wskazując iż jest to kwota bezpodstawnie i nienależnie przyjęta przez (...) sp. z o.o. z tytułu opłat za energię elektryczną za okres od grudnia 2005r. do czerwca 2011r.

W odpowiedzi na wezwanie (...) sp. z o.o. odmówił zapłaty żądanej kwoty wskazując, iż roszczenie uległo przedawnieniu.

K. K. i A. K. zobowiązani byli do zwrotu na rzecz (...) sp. z o.o. kaucji w wysokości 2 020,21 zł. W piśmie z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowanym „ostateczne wezwanie do zapłaty” K. K. i A. K. złożyli oświadczenie o potrąceniu wierzytelności (...) sp. z o.o. w wysokości 2 020,21 zł z tytułu kaucji z wzajemną wierzytelnością wobec pozwanej spółki wzywając jednocześnie do zapłaty na ich rzecz kwoty 19 012,46 zł pozostałej po potrąceniu.

Sąd Rejonowy zważył, że roszczenie strony powodowej podlegało oddaleniu w całości. Wskazał, że okolicznością sporną w niniejszej sprawie była wysokość samych kosztów zużycia energii elektrycznej, które powodowie powinni ponieść oraz okres w jakim nieprawidłowości w naliczaniu zużycia energii elektrycznej występowały. Roszczenie powodów w tym zakresie zasadne było w oparciu o przepis art. 405 k.c. Niemniej jednak stosownie do treści art. 6 k.c. powodowie powinni udowodnić nie tylko zasadę powództwa ale również i jego wysokość. W ocenie Sądu Rejonowego powodowie nie sprostali temu obowiązkowi, zaś na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie można było zweryfikować stanowiska powodów w tym zakresie. Tym samym brak było podstaw do przyjęcia, iż nieprawidłowości w odczytach liczników występowały od początku okresu najmu i dotyczyły okresu za jaki powodowie dochodzą należności. Mając na uwadze powyższe, roszczenie powodów jako nieudowodnione podlegało oddaleniu. Sąd Rejonowy wskazał również, że w sprawie niniejszej zastosowanie ma trzyletni termin przedawnienia określony w art. 118 k.c. albowiem roszczenie dochodzone pozwem jest związane z prowadzoną przez powodów działalnością gospodarczą. Mając zatem na uwadze fakt, że najpóźniej wymagalne roszczenie w niniejszej sprawie należało uiszczyć do dnia 9 sierpnia 2011r., zaś pozew został wniesiony w dniu 1 kwietnia 2015r. Sąd I instancji uznał również, że w chwili wniesienia pozwu roszczenie powodów było roszczeniem przedawnionym. O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika została ustalona natomiast na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustawionego z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona powodowa, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- naruszenie art. 405 w zw. z art. 120 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie i nie uznanie, iż okres przedawnienia biegnie od dnia powzięcia przez powodów informacji o doznanej szkodzi,
- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy poprzez naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronności oceny materiału dowodowego polegającej na pominięciu dokonania oceny stanowiska strony pozwanej wskazującej, iż nie kwestionuje ani wysokości dochodzonego roszczenia ani jego zasadności, a jedynie wskazała, iż istniejący spór jest sporem wyłącznie o prawo i dotyczy wyłącznie kwestii przedawnienia.

W oparciu o przytoczone zarzuty, apelujący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów procesu za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z normami przepisanyymi oraz ponowne rozstrzygnięcie o kosztach procesu za pierwszą instancję. Ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku, wnieśli o uchylenie

zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powodów nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok jest prawidłowy, a zarzuty apelacji okazały się bezzasadne.

Sąd Okręgowy podzielił w całości ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego i przyjął je za własne.

Zarzuty naruszenia prawa materialnego poprzez nie zastosowanie przepisów art. 405 k.c. w zw. z art. 120 § 1 k.c. okazały się nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że jako podstawę prawną swojego powództwa powodowie wskazywali na przepis art. 405 k.c. czyli bezpodstawne wzbogacenie, podczas gdy, w ocenie Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie doszło de facto do nienależnego świadczenia ze strony powodowej na rzecz strony pozwanej.

Przez świadczenie nienależne w rozumieniu art. 410 k.c. należy rozumieć każde celowe i świadome przysporzenie na rzecz majątku innej osoby, które z punktu widzenia odbiorcy można przyporządkować jakiemuś zobowiązaniu, choćby w ogóle lub jeszcze nieistniejącemu albo nieważnemu. Celowość i świadomość działania świadczącego zmierzającego do przysporzenia ocenia się z obiektywnie ujmowanego punktu widzenia odbiorcy, badając czy może on na podstawie rozpoznawalnych okoliczności, uważać dane działanie za świadczenie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2011 r., V CSK 483/10). Z chwilą spełnienia świadczenia nienależnego powstaje roszczenie kondykcyjne, którego treścią jest obowiązek dokonania czynności faktycznej lub prawnej, stanowiącej świadczenie przeciwne do spełnionego. A zatem jeżeli świadczenie nie jest nienależne w rozumieniu art. 410 k.c., nie można dochodzić jego zwrotu na podstawie art. 405 k.c., a jeżeli źródłem wzbogacenia nie jest świadczenie, zastosowanie ma wyłącznie art. 405 i nast. k.c. Kwalifikacja ta ma istotne znaczenie dla terminu przedawnienia. W judykaturze ugruntowany jest pogląd co do długości terminu przedawnienia, który w odniesieniu do omawianego roszczenia co do zasady wynosi lat dziesięć, a w wypadku gdy pozostaje w związku z działalnością gospodarczą - trzy lata (art. 118 k.c.). Wskazać przy tym należy, że ustawodawca uzależnia rozpoczęcie biegu przedawnienia od wymagalności roszczenia niezależnie od tego, z jakim zdarzeniem się ono wiąże. Sąd Najwyższy w uchwale z 26 listopada 2009r., III CZP 102/09 (OSNC 2010, nr 5, poz. 75) wyraził pogląd, że roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia staje się wymagalne w terminie, w którym powinno być spełnione zgodnie z art. 455 k.c. jeżeli wezwanie nie następuje, dochodzi do swoistego "wymuszenia" początku wymagalności na zasadach określonych w art. 120 § 1 zdanie drugie k.c. Bieg przedawnienia roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia, mającego charakter bezterminowy, rozpoczyna się zatem w chwili, w której świadczenie powinno być spełnione, gdyby wierzyciel wezwał dłużnika do wykonania zobowiązania w najwcześniejszym możliwym terminie, niezależnie od świadomości uprawnionego co do przysługiwania mu roszczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r., II CSK 126/10). Dla rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia nie ma przy tym znaczenia, kiedy wierzyciel dowiedział się o tym, że świadczenie było nienależne, ani kiedy rzeczywiście wezwał dłużnika do jego zwrotu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2014 r., III CSK 36/14). Przyjęto, że świadczenie to jest nienależne już w chwili spełnienia i wówczas staje się wymagalne.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy podnieść należy, że Sąd Rejonowy słusznie przyjął, że zastosowanie w niniejszej sprawie winien mieć trzyletni okres przedawnienia i że bieg tego terminu należy liczyć od momentu, w którym powodowie spełnili świadczenie z tytułu korzystania z energii elektrycznej. Jak już bowiem wskazano, roszczenie powodów wynikające z nienależnego świadczenia związanego z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą ma charakter bezterminowy, tym samym termin jego wymagalności należy liczyć od momentu kiedy powodowie mogli takie roszczenie zgłosić i podlega ono trzyletniemu okresowi przedawnienia.

Podkreślenia wymaga, że również zarzuty naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. okazały się niezasadne.

Ugruntowane w orzecznictwie i doktrynie jest stanowisko, iż ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (tak m.in. orz. SN z 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95). Do skutecznego podniesienia zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów nie jest zatem wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z 6 listopada 1998 r., sygn. akt III CKN 4/98, (...)). Zgodnie bowiem z treścią art. 233 § 1 k.p.c. ocena dowodów i ustalenia faktyczne sądu mogą być skutecznie podważone jedynie wówczas, gdy w wysuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego brak logiki, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza reguły logiki formalnej, albo jest wbrew zasadom doświadczenia życiowego i nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych. W związku z powyższym, kwestionując ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji, strona powinna wykazać, że uchybiono zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego oraz, że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy.

W niniejszej sprawie apelujący nie wykazali tego rodzaju okoliczności. Powodowie nie zarzucili bowiem naruszenia konkretnych kryteriów oceny dowodów, zaprezentowali tylko swój pogląd na zebrany w sprawie materiał dowodowy i wdali się w polemikę z tezami uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Nie przedstawili zatem skutecznie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo ocenił materiał dowodowy zgodnie z wiedzą, logiką i doświadczeniem życiowym, nie przekraczając przy tym granic swobodnej oceny dowodów.

Wyjaśnienia wymaga, że słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że przede wszystkim roszczenie powodów nie zostało w żaden sposób udowodnione. Powodowie poza przedstawieniem kserokopii faktur, które wskazywały na wysokość zapłaconych przez nich należności z tytułu zużycia energii elektrycznej za lata 2005r. - 2011r. nie powołali żadnych innych dowodów w celu wykazania rozmiaru poniesionej szkody. Co więcej, powodowie nie udowodnili, że przez cały okres poboru energii elektrycznej miało miejsce nieprawidłowe naliczanie tej energii związane z błędnym odczytem licznika elektrycznego. Wręcz przeciwnie – z zeznań powódki wynika, że powodowie w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą korzystali z energii elektrycznej. W konsekwencji, nie sposób przyjąć, by zapłata z tego tytułu była w całości nienależna. Powodowie winni byli wykazać, że przez cały okres wskazany w pozwie istniał stan niewłaściwego podpięcia licznika, co w konsekwencji doprowadziło ich do powstania szkody w określonej wysokości, czego nie uczynili. Nie bez znaczenia jest przy tym fakt, że w piśmie z dnia 26 sierpnia 2014r. pozwany sam przyznał, że miały miejsce błędne odczyty licznika co było spowodowane niewłaściwym podjęciem licznika podczas jego wymiany, która miała miejsce w grudniu 2013r. Powyższa okoliczność została zresztą potwierdzona przez powódkę w złożonych przez nią zeznaniach. Niemniej jednak dotyczyły one okresu od listopada 2013r. do marca 2014r. czyli nie objętego żądaniem powodów. Co więcej, pozwany przesłał powodom faktury korygujące na kwotę opiewające na łączną kwotę 2 920,32 zł tytułem nadpłaconej różnicy za zużycie energii elektrycznej. W tych okolicznościach, ciężar udowodnienia poniesionej szkody spoczywał na powodach (art. 6 k.c.), oni zatem ponoszą konsekwencje nieudowodnienia faktu mającego zasadnicze znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację powodów oddalił, jako oczywiście bezzasadną.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 507, ze zm.).

SSO Monika Skalska SSO Renata Puchalska SSO Agnieszka Grzybczak – Stachyra